

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS

HULLÁMVASÚTON A ZÖLD IPAR

A másodnyersanyagok előállításával, valamint a megújuló energiaforrások hasznosításával foglalkozó vállalatok az elsők között érezték meg a világválságot, ám a rendkívüli lejtmenetet követően a kilábalás első jelei is gyorsan megmutatkoztak. A hosszú távú lehetőségek beláthatatlanok, és a befektetői kedv is éledezik, noha sokan még mindig túl kockázatosnak látják a zöld iparágak jövőjét.

Már hetekkel az észak-amerikai tőzsdépánik kirobbanása előtt sokan komoly visszaesést szimatoltak a hulladékgazdálkodással, környezetvédelmi szolgáltatásokkal, valamint a megújuló energiaforrások hasznosításával foglalkozó cégek vezetői közül, ugyanis a nyersanyag- és energiahordozó-árak már 2008 nyarának utolsó heteiben zuhanni kezdtek. A kereslet visszaesése és az árak 50–90 százalékos csökkenése így is mélyütésként érte az ágazatot. A másodnyersanyag-piacon például hónapokig teljes zűrzavar uralkodott, és számos

NÖVEKEDNI FOG

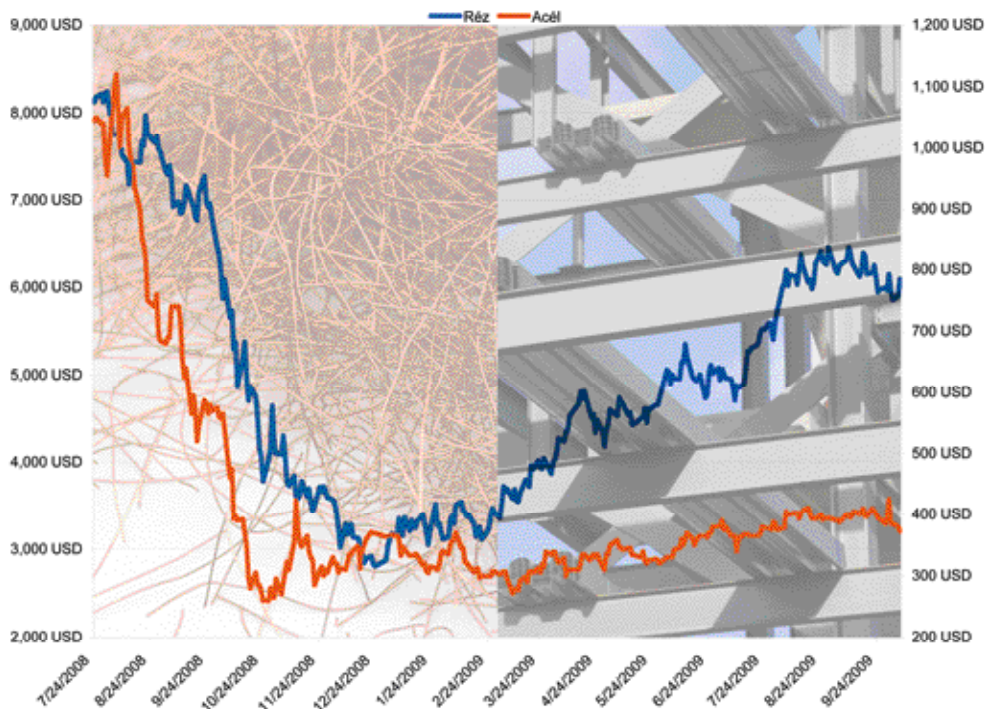
A recesszió és a növekvő munkanélküliség nemcsak Magyarországon, hanem szerte a világban elterelte a figyelmet a környezetvédelmi kérdésekről, ám csak rövid időre. Számos ország ugyanis a zöld iparágak támogatásától is a növekedés és a foglalkoztatás erősödését reméli. Az International Energy Agency prognózisa szerint a mostani válság ellenére a világ energiafogyasztása a következő 25 évben átlagosan évi 1,6 százalékkal fog növekedni, miközben a szén-dioxid-kibocsátást 2050-re világszerte 50-80 százalékkal kellene csökkenteni a jelenlegi szinthez képest ahhoz, hogy az éghajlat melegedése ne haladja meg a 2-2,4 Celsius-fokot.

TÚL A MÉLY- PONTON?

A kereslet élénkülését jelzik a Londoni Fém-tőzsde adatai is, amely szerint a réz tonnánkénti ára a 2008. augusztusi 8000 dolláros szintről év végére 3000 dollár alá csökkent, ám 2009 októberében már újra 6000 dollár körül mozgott, míg az acél ára először 1000 dollárról 300 dollár alá zuhant, majd innen hosszas vergődést követően 2009 őszére sikerült felkapaszkodnia a 400–500 dolláros sávba.

Az acél és a réz árának változása a Londoni Fém-tőzsdén 2008 augusztusa és 2009. októbere között (dollár/tonna)

céget megroppantott, hogy az értékesítése több alkalommal is, hetekig teljesen leállt. A 35–40 dolláros olajár mellett kevesen mertek érvelni a megújuló energiaforrások hasznosításának növekvő versenyképessége mellett, miközben a környezetvédelmi szolgáltatások iránti kereslet is drasztikusan visszaesett.

ÁTMENETI VISSZARENDEZŐDÉS

Újabb lufi pukkadt volna ki? Aligha. A KSH adatai azt mutatják, hogy a magyarországi környezetvédelmi ipar fejlődési üteme az elmúlt években jócskán meghaladta a többi ágazatét, miközben a szakterületen jelenleg már mintegy kétezer magyarországi vállalkozás működik. Többségük jellemzően mikro- és közepes méretű vállalkozás, ám 2007-ben a környezetvédelmi ipar vállalatai által értékesített termékek és szolgáltatások nettó árbevétele így is elérte a 370 milliárd forintot, ami 23 milliárd forinttal haladta meg az előző évet. Ezen belül jelentősen nőtt az export szerepe is, értéke 2007-ben már elérte a 73 milliárd forintot.

A fejlődési görbe megtört, ám ez minden megkérdéztet szerint csak átmeneti, és mint ahogy a válság előszelét is, úgy a kilábalás jeleit is az elsők között érzi meg az ágazat. A másodnyersanyagpiacokon a 2009 elejére felhalmozott óriási el-

BIZTATÓ LEHETŐSÉGEK

Óvatos derűlátásra adhat okot a tény, hogy a magyar környezetvédelmi vállalkozások nem veszítették el nyugat-európai piacukat, miközben keleti irányban új lehetőségek kínálkoznak. Ugyancsak jó jel, hogy az ágazatot összefogó Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége által a magyar környezetvédelmi export felfuttatásának segítése érdekében 2007-ben beindított KEXPORT program kezdi meghozni gyümölcsseit. Így ennek köszönhető – többek között –, hogy az Aquaprofit Zrt. idén júliusban megállapodást írt alá a 12 millió lakosú kínai Sencsen város önkormányzatával arról, hogy 50–50 százalékos tulajdonrészesedéssel felépítik Kína legnagyobb környezetvédelmi és vízgazdálkodási tanácsadó cégét.

Bioetanol-gyártókapacitás

Ország	év/millió liter	
	2006	2009
Németország	706	1159
Spanyolország	521	553
Franciaország	820	1780
Svédország	150	310
Olaszország	302	302
Lengyelország	136	691
Magyarország	115	210

Forrás: European Bioethanol Fuel Association

Bioedizel-gyártó kapacitás

Ország	év/ezer tonna	
	2005	2009
Németország	2681	5200
Franciaország	775	2505
Csehország	203	325
Ausztria	134	707
Lengyelország	150	580
Magyarország	12	186

Forrás: European Biodiesel Board

ÖKO PLUSZ 2010

Amennyiben érdeklík a „zöld” témák, ezúton ajánljuk figyelmébe Öko Plusz 2010 című szakmai kiadványunkat, amelyet megvásárolhat az újságárusoknál, vagy megrendelhet a www.hvgplusz.hu weboldalon.

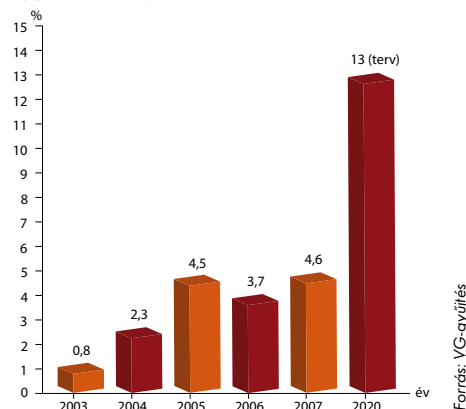
adatlan készleteket a cégeknek lépésről lépésre sikerült leépíteniük, miközben az addig meglehetősen lanya kereslet a nyári hónapokban több anyagfajta (így a színesfémek, az acél és a papír) iránt is határozottan élénkülni kezdett. Konjunktúráról persze még korai beszélni, és a kilábalást egyszerre hátráltatja a pénzintézetek alacsony kockázatvállalási hajlandósága, valamint a pályázati kifizetések lelassulása is.

A környezetvédelmi ágazat egyik jellemzője a sokszínűség: nehéz összevetni egymással egy műanyag-hulladékot hasznosítóval foglalkozó cég működését egy víztisztító berendezéseket gyártó vagy éppen bioüzemanyag-gyártásra specializálódott társaságéval. Azonban a helyzetükben közös, hogy égetően nagy szükségük van a beruházásokra, miközben jelenleg alig tudnak fejlesztési forrásokhoz jutni.

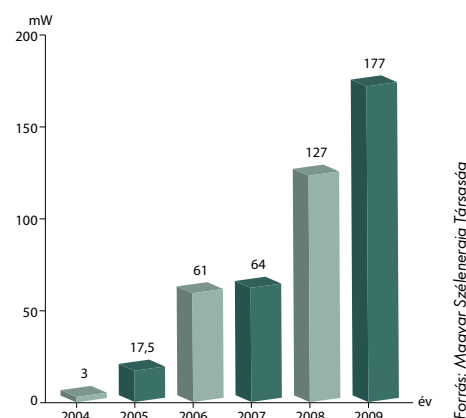
ÉLÉNK BEFEKTETŐI ÉRDEKLŐDÉS

Nem szűnt meg a befektetői érdeklődés a magyar környezetvédelmi cégek iránt, erre utaltak például a 2009. novemberi Ökoindustria szakkiallítás foglalkási számai is. Ami a konkrét üzleteket illeti, az amerikai Global Environment Fund (GEF), amely még 2007 júliusában 68 százalékos részesedést vásárolt az energiatakarékos és tiszta energiát termelő, decentralizált kiserőműveket építő Greenergy Hungary Holding Kft.-ben, idén – holland leányvállalatán keresztül – megvette az 1,2 milliárd forint jegyzett tőkéjű, környezetvédelmi

Megújuló források részesedése Magyarországon

Magyarországi szélenergia teljesítménye

szolgáltatásokkal foglalkozó Terszol Kft. 70 százalékos üzletrészt is.

Új befektetési lehetőségekkel kecsegtet a megújuló energiaforrások hasznosítása területén az is, hogy 2009 augusztusában összesen 410 megawatt újabb szélerőmű-kapacitás létesítésére írt ki kétfordulós pályázatot a Magyar Energia Hivatal, amely eddig 330 megawatt teljesítményben korlátozta a szélenergia-kapacitásokat. Eközben részben ugyancsak adminisztratív akadályok gátolják még mindig a bioüzemanyag-gyártás felfuttatását, ahol kínosan lassan folyik a bioüzemanyagok benzinhez és gázolajhoz történő jelenlegi 5 százalékosnál magasabb – 10 százalékos – arányú bekeverését lehetővé tévő műszaki szabványok átvétele.

ZÖLDEK A BÉT-EN

Így is a megújuló energiaforrások hasznosításához kapcsolódik a hazai zöld ipar két első fecskéje a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett cégek között: a Genesis és a PannErgy. A két társaságban az is közös, hogy korábbi – más alaptevékenységet folytató – tőzsdei vállalat jogutódjai. A jövőt illetően azonban, legalábbis a jelen állás szerint, komoly mértékben különböznek a lehetőségeik.

A nagyon széles tevékenységi palettával rendelkező Novotrade újraszabásával 2006-ban létrejött Genesis Energy Magyarországon, Spanyolországban és Szingapúrban kívánt vékonyfilm-technológiájú napelemgyártó üzemeket építeni, amelyekre mindegyik államban leányvállalatot alapított (a beruházások életre hívására állami támogatást is kaptak itthon és Spanyolországban is). Az üzembe állás ideje azonban folyamatosan tolongott, 2009. október elején pedig kiderült, arra is van esély, hogy a Genesis végelszámolás alá kerül.

A PannErgy Nyrt. elődje a Pannonplast volt, amely még 200. szeptemberében nyilvánosságra hozta: a műanyagiparról áttér az energiaszektorra, és geotermikus erőművek építésébe kezd az a céllal, hogy a Pannon-medence vezető geotermikusenergia-hasznosító vállalatává váljon.

A 2008 szeptemberében végrehajtott tőzsdei bevezetés és nyilvános részvényértékesítés során végül 1,68 millió 100 forintos névértékű részvényt adtak el utolsó műanyagipari érdekeltségükből 250 forintos kibocsátási áron, megerősítve zöldenergia-stratégiájukat. Ezzel a részvények 6,2 százaléktól vált meg a PannErgy, amely legutóbb 2009 szeptemberében talált 80 Celsius-fokos forróvíz-forrást, 1700 méter mélyen, Szentlőrinc mellett.

A kutatásoktól persze hosszú út vezet az erő-

KÖLCSÖNÖS ELŐNYÖK

Az előttünk álló években további bővülés vár a magyarországi víz- és szennyvízkezelő piacra, ahol a keresletet elsősorban az európai uniós pályázati pénzekből megvalósuló beruházások hajtják majd – mondta el kiadványunknak Tomosi Károly, az Organica VWS Zrt. vezérigazgatója. Azt is kifejtette, hogy a magyar környezetvédelmi piac továbbra is vonzó lesz a külföldi befektetők számára, miközben a külföldi tőke a magyar szakszolgáltatók külföldi lehetőségeit is javítja. A magyar és a külföldi tőke, illetve tudás egymásra találására jó példa az Organica VWS, amelyet 2006-ban közösen alapított az Organica Holding Kft. (OH) és a világcég Veolia Water Solutions vállalatcsoport, egyszerre segítve az Organica-csoport meglévő piaci pozícióinak megerősítését, valamint a Veolia magyarországi megjelenését egy újabb szegmensben. Három év sikeres együttműködés után, 2009-ben jött az újabb váltás: június 30-án a Veolia százszázalékosra növelte tulajdonrészét az Organica VWS-ben, egy 450 millió forintos tőkeföltöltést is végrehajtva. A Veolia stratégiai célja az ügylettel az Organica VWS pozícióinak további erősítése a magyarországi technológiai tervező és kivitelezői piacon. Ezzel szemben a kivásárolt OH Kft. az általa kifejlesztett ügyvezetett élőgépes Organica-technológia továbbfejlesztésére és nemzetközi terjesztésére koncentrálni, licenccserződések és vegyes vállalatok alapításának formájában.

Tomosi Károly:
„A magyar környezetvédelmi piac továbbra is vonzó lesz a külföldi befektetők számára.”

PannErgy Nyrt.

	2007	2008	2009 (1. félév)
Árbevétel	13,458	13,063	6,084
Üzleti eredmény	-0,366	0,516	0,167
Adózott eredmény	0,289	-2,710	0,103
Kötelezettségek	9,790	8,339	7,666
Saját tőke	12,469	10,197	9,544

Forrás: Cégeknyilvántartás - BÉT (milliárd forint)

művek építéséig, ám a cégvezetők optimizmusa nem megalapozatlan. Ugyanis mindenképpen a hazai környezetvédelmi piac további bővülését sejteti, hogy az EU hulladékhasznosításra, a megújuló energiaforrások hasznosítására és a bioüzemanyagok használatára, valamint a légköri felmelegedést okozó gázok kibocsátásának mérséklésére vonatkozó céljainak teljesítése elképzelhetetlen újabb fejlesztések nélkül. Mindennek tetejében, az uniós pénzügyileg is támogatja a közös célok elérését, így brüsszeli forrásokra támaszkodva Magyarországon a Környezet és Energia Operatív Program keretében 2007 és 2013 között 1050 milliárd forint áll rendelkezésre, jelentős részben még kihasználatlanul, a köz- és a magánszféra beruházásainak segítségével.

■ NÉMETH I. GERGELY